

Erfgoed 2.0

Nieuwe perspectieven
voor digitaal erfgoed

Bart De Nil & Jeroen Walterus (red.)

PHARO PUBLISHING

Erfgoed 2.0
Nieuwe perspectieven voor digitaal erfgoed

© 2009 FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
Priemstraat 51, BE-1000 Brussel
www.faronet.be

www.pharopublishing.be

Concept en redactie: Bart De Nil & Jeroen Walterus
Eindredactie: Hilde Schoefs
Vormgeving: Typeface (Leuven)
Lettertype & papier: Cronos pro & Briem Akademi op maco mat
Beeldredactie: Bart De Nil & Jeroen Walterus
Tabbladillustraties: U.S. Army Photo's (Public domain)
Tekstcorrectie: Berty Goudriaan
Druk: Leën Offsetdruk (Hasselt)

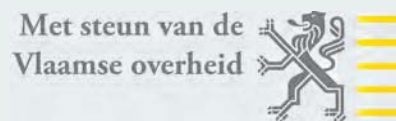
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Citeren met bronvermelding is wel toegestaan en wordt zelfs aangemoedigd.

Zoveel mogelijk is getracht de eventuele rechthebbenden van de afbeeldingen te achterhalen. Rechthebbenden die in dit verband niet zijn benaderd, wordt verzocht zich met de uitgever in verbinding te stellen.

ISBN: 978-90-8992-004-1
Wettelijk depot: D/2009/11.524/2

NUR : 612

Inhoud

Cultureel erfgoed en web 2.0 Bart De Nil & Jeroen Walterus	9
How will we preserve virtual worlds? Jerome P. McDonough	21
Mobiele ICT en erfgoed De bezoekerservaring verrijken met mobiele gidsen Kris Luyten, Jolien Schroyen, Karel Robert, Kris Gabriëls, Daniël Teunkens, Karin Coninx, Eddy Flerackers & Elke Manshoven	41
Open content, erfgoed en het publieke domein Esther Hoorn	63
Het gebruik van opencontentlicenties in het Vlaamse erfgoedveld Tom Evens	75
Van steekkaart tot webinterface De evolutie van metadatabeheer binnen de erfgoedsector Seth van Hooland & Hein Vanhee	87
Virtuele participatie Gert Nulens	109
De legpuzzel van digitale duurzaamheid Barbara Sierman	123
Businessmodelaspecten van digitale cultuurproductie en -consumptie Een kritische reflectie op enkele geldende mis- en opvattingen Olivier Braet	141
De digitale ontsluiting van audiovisueel erfgoed Ontwikkelingen en toekomstperspectieven Brecht Declercq	159
Een digitaal verleden Het gebruik van ICT in archeologisch onderzoek Lieven Verdonck, Geert Verhoeven, Frank Vermeulen & Hélène Verreyke	177
Bibliografie	193

Het gebruik van open-contentlicenties in het Vlaamse erfgoedveld

Tom Evens

Inleiding

De erfgoedsector is een creatieve sector bij uitstek en wordt gekenmerkt door een sterke graad van auteursrechtelijk beschermde werken. Hoewel deze instellingen zich in het verleden nooit echt veel met auteursrechten hoefden in te laten, is dat in de netwerkmaatschappij wel even anders. Het internet biedt de sector immers tal van mogelijkheden om cultuur toegankelijk te maken en op ruime schaal te verspreiden. De vrije beschikbaarheid van culturele artefacten op het internet levert echter een potentieel conflict op tussen het publieke belang van maximale toegankelijkheid en auteursrechtelijke belangen. Dit is zeker het geval voor bibliotheken, die vooral een tussenschakel zijn in de verspreiding van kennis en informatie. Het is eveneens waar voor musea, archieven en andere erfgoedinstellingen die heel vaak niet over de rechten op werken in hun collectie beschikken. Het is duidelijk dat het huidige auteursrechtelijke stelsel weinig flexibiliteit biedt voor het online ter beschikking stellen van erfgoedmaterialen.¹

En toch is er hoop. Opencontentlicenties zoals Creative Commons hebben het (her) gebruik van auteursrechtelijk beschermde materialen zonder twijfel versoepeld. Door de toepassing van dergelijke licenties vindt de goudmijn aan foto's, video- en geluidsmaterialen, teksten en andere (meta)data onder bepaalde voorwaarden ook via het internet zijn weg naar diverse doelgroepen. Dit sluit uiteraard elke commerciële exploitatie van onlinematerialen uit, maar impliceert wel dat erfgoedinstellingen gebruikers in toenemende mate bij hun collectie kunnen betrekken.² Anderzijds zijn we er ons wel van bewust dat Creative Commonslicenties slechts een bescheiden bijdrage leveren aan de problematiek van auteursrechten in de digitale-informatiesamenleving en op belangrijke beperkingen stuiten. Zo kunnen instellingen deze licenties enkel aanwenden als ze rechthebbende zijn, wat in het erfgoedveld niet steeds het geval is. Ook werd de beweging Free Culture³, die ijvert voor de vrije productie

1 Voor een heldere analyse, zie Hoorn, 2008, pp. 26-29.

2 Via <http://creativecommons.org/license/?jurisdiction=be> kunnen erfgoedinstellingen de gepaste Creative Commonslicentie selecteren, aanvragen en implementeren.

3 De ideeën van deze beweging zijn omvangrijk neergeschreven in: Lessig, 2004. Het boek is eveneens gratis raadpleegbaar via www.free-culture.cc/index.html.

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDELD

76

en verspreiding van digitale goederen, recent meermaals onder vuur genomen omwille van de economische rente op digitale artefacten. Gebruikers wendden vrij hun creativiteit aan, maar ontvangen geen vergoeding als een of ander bedrijf deze user-generated content kapitaliseert. Het is duidelijk dat vooral mastodonten als Google of YouTube hier geïmagineerd worden.⁴

Directe aanleiding van het onderzoek dat we in dit artikel willen bespreken, vormt een grootschalige bevraging die recent werd opgezet bij Britse erfgoedinstellingen.⁵ Deze studie polste naar het bewustzijn, de kennis en het gebruik van opencontentlicenties in het Britse cultureel-erfgoedveld (musea, bibliotheken, galerijen, archieven, televisie- en radioproducten en filmmaatschappijen). De belangrijkste bevinding was dat het gebruik van deze licenties in de Britse erfgoedsector in de lift zit. Op 104 respondenten kenden liefst zesenvijftig instellingen Creative Commons. Tien instellingen gebruikten deze licenties, terwijl twaalf respondenten aangaven ze in de toekomst te zullen toepassen. Ook in Nederland werd nagegaan hoe cultureel-erfgoedinstellingen deze licenties kunnen aanwenden om hun rol als digitaal curator ten volle te spelen.⁶

Onderzoeksopzet

In dit artikel bespreken we de resultaten van een onlinesurvey rond het gebruik van opencontentlicenties binnen het Vlaamse culturele en erfgoedveld, die eind 2008 werd afgenomen. Deze vragenlijst is een gezamenlijk initiatief van de kunsten- en erfgoedsteunpunten FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed; Vlaams Theater Instituut; Muziekcentrum Vlaanderen en BAM, Instituut voor beeldende, audiovisuele en mediakunst, en beoogt een eerste beeld te verwerven op de huidige en toekomstige toepassing van opencontentlicenties. Het onderzoek werd uitgevoerd door de onderzoeksgroep Media & ICT van de Universiteit Gent en kadert binnen het project PokuMOn (*Podiumkunsten Multimediaal Ontsloten*), dat zich toelegt op het ontwikkelen van efficiënte ontsluitingsmechanismen voor podiumkunsten in Vlaanderen.⁷

In totaal namen eenentachtig instellingen deel aan het onderzoek, dat openstond voor alle instellingen uit het brede culturele veld zoals podiumkunstorganisaties, kunstencentra, muziekensembles en erfgoedinstellingen. Omdat de resultaten van de bevraging te ruim bleken voor het thema van deze publicatie, werden enkel de antwoorden van de erfgoedsector (in casu musea, archiefinstellingen, erfgoedbibliotheken en andere collectiebeherende erfgoedorganisaties) weerhouden. Als gevolg van deze kunstgreep werden negenentwintig antwoorden in de analyse opgenomen, wat ons in staat stelt een vrij representatief beeld over de toepassing van opencon-

4 Zie bijvoorbeeld Pasquinelli, 2008. Of Keen, 2007.

5 Hatcher, 2007. Raadpleegbaar via www.eduserv.org.uk/foundation/studies/cc2007.

6 Hoorn, 2006. Raadpleegbaar via www.ivir.nl/creativecommons/index-en.html.

7 Het onderzoeksproject PokuMOn verliep in de schoot van het Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie (IBBT), een onderzoekscentrum opgericht en gesteund door de Vlaamse Overheid. Voor meer informatie, zie: www.ibbt.be.

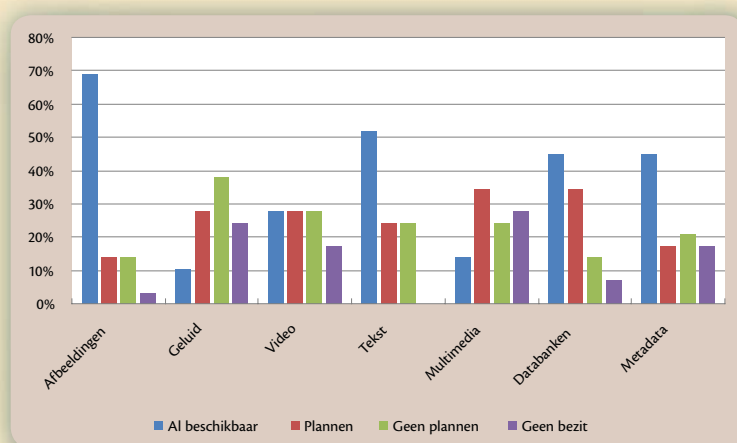
OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDEVELD

tentlicenties in het erfgoedveld te schetsen. De voorstelling van de onderzoeksresultaten wordt onderverdeeld in vier algemene blokken: delen van erfgoedmaterialen, auteursrechtelijk beleid, kennis en gebruik van opencontentlicenties en tot slot de houding tegenover Creative Commonslicenties.

77

Delen van erfgoedmaterialen

Eén van de belangrijkste doelstellingen van opencontentlicenties vormt het vergemakkelijken en stimuleren van het delen van erfgoedmaterialen via het internet. Figuur 1 geeft een overzicht van de diverse types erfgoedmaterialen die de bevroagde instellingen beschikbaar stellen via het internet. Indien deze niet via het internet ontsloten worden, werd aan de instellingen gevraagd aan te geven of ze al dan niet concrete plannen hadden om de materialen via het internet beschikbaar te stellen. In het uiterste geval maakten bepaalde types erfgoedmaterialen geen deel uit van de collectie.

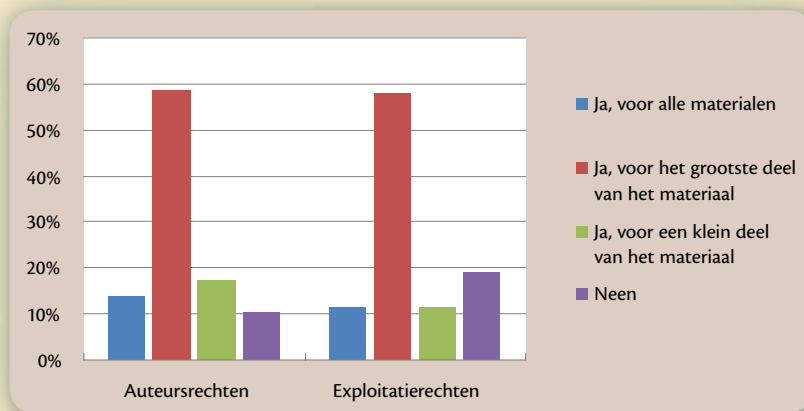

Figuur 1. Verspreiding erfgoedmaterialen via het internet

Uit de resultaten blijkt duidelijk dat afbeeldingen en tekst de meest gedeelde erfgoedmaterialen vormen (respectievelijk 69 % en 52 %). Weinig verrassend voor de erfgoedsector zijn eveneens de goede scores voor databanken, hiermee worden collecties van gerelateerde informatie bedoeld, en metadata, die belangrijke elementen vormen bij de ontsluiting van archieven en collecties. Bijna 80 % van de bevroagde instellingen stelt zijn databank online beschikbaar of heeft concrete plannen om dat te doen. Voor metadata, die de collectie beschrijfbaar en snel doorzoekbaar maken, ligt het aandeel iets lager. We stellen ook vast dat vrij weinig instellingen overgaan tot

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDELD

78

Figuur 2. Kennis auteursrechten en bezit exploitatierchten

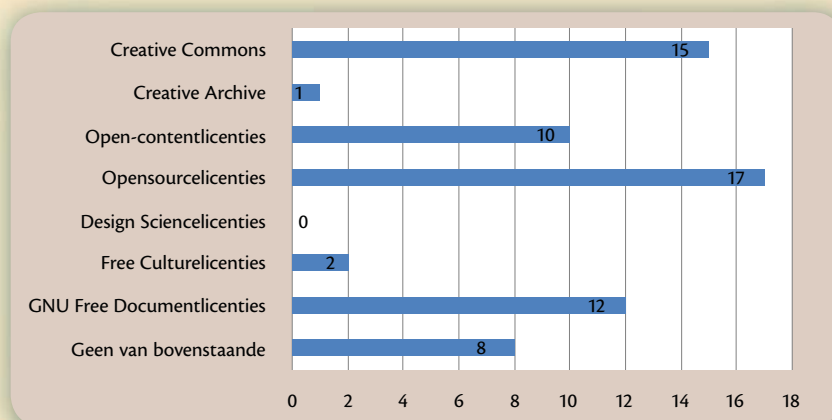
het ontsluiten van multimedia, audio- en videobestanden; deze materiaaltypes blijken daarenboven het vaakst geen onderdeel van de collectie. Een vijftal instellingen, waaronder vooral musea, biedt voorsnog geen enkel datatype via het internet aan; enkele van deze instellingen plannen dit wel te doen in de nabije toekomst.

Auteursrechtelijk beleid

In tegenstelling tot opencontentlicenties biedt het huidige auteursrechtelijke stelsel weinig flexibiliteit voor het online verspreiden van erfgoedmaterialen. Dankzij het gebruik van bijvoorbeeld Creative Commons is het (her)gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal op het internet vereenvoudigd. Nochtans kunnen deze licenties enkel worden toegepast als de erfgoedinstanties ook de rechthebbende zijn. Kennis over welke rechten gelden op de collectie en het beschikken over de exploitatierchten blijken dus cruciaal voor de toepassing van opencontentlicenties en dus ook voor een ruimere onlineverspreiding van erfgoedmaterialen.

Figuur 2 laat zien dat slechts één op acht instellingen weet welke auteursrechten gelden op alle materialen uit de collectie, terwijl meer dan de helft van de bevroagde instellingen dit weet voor het grootste deel van de collectie. Ongeveer 10 % van de erfgoedinstanties weet helemaal niet welke auteursrechten gelden op de totale collectie. Omdat slechts één op zes erfgoedinstanties een verantwoordelijke voor auteursrechten binnen de rangen telt, worden weinig inspanningen geleverd om deze juridische lacune weg te werken. Naast de vaak gebrekkige kennis van het auteursrechtelijke statuut van de materialen, vormt het niet bezitten van enige exploitatierchten een andere belangrijke drempel voor de verspreiding van erfgoedmaterialen. Het exploitatierrecht houdt in dat het werk onder bepaalde voorwaarden (zoals financiële compensatie) openbaar kan worden gemaakt. Ongeveer 20 % van

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDVELD

Figuur 3. Kennis van opencontentlicenties

de erfgoedinstellingen beweert geen enkel exploitatierecht op de collectie te bezitten zodat elke vorm van ontsluiting onmogelijk is. Anderzijds geeft bijna zeven op tien instellingen aan over de exploitatierechten van alle materialen of het grootste deel van de materialen uit collectie te beschikken. Kennis over het auteursrechtelijke statuut van de materialen impliceert echter niet automatisch het bezit van exploitatierechten. Het is dus niet noodzakelijk zo dat er een totale overlap is tussen deze instellingen.

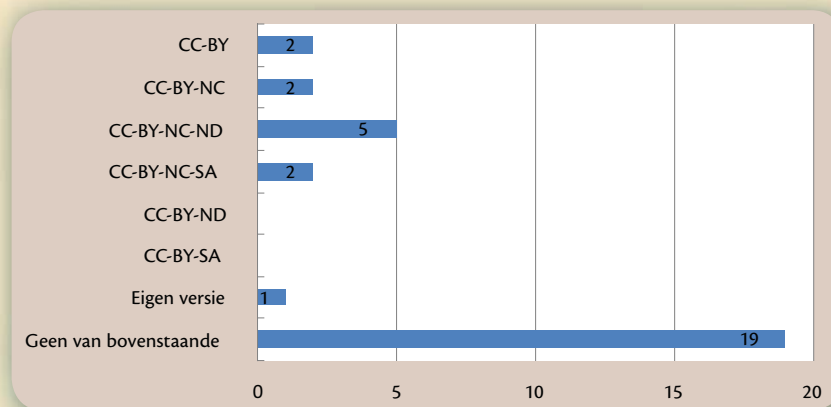
Kennis en gebruik opencontentlicenties

Het bewustzijn van en de kennis over opencontentlicenties vormen belangrijke voorwaarden voor de toepassing ervan. We legden de respondenten een lijstje van acht gerelateerde concepten voor en vroegen hen met welke ze enigszins vertrouwd waren. Uit Figuur 3 blijkt dat 'open source' bij zeventien instellingen een belletje deed rinkelen, vijftien instellingen waren vertrouwd met het begrip 'Creative Commons' en tien met 'open content'. Ook 'GNU Free Document', de licentie waaronder Wikipedia vaart, bleek al bij al relatief bekend. In totaal gaven acht erfgoedinstellingen aan geen enkele van deze concepten te kennen. Dat betekent dat ongeveer één op vier van de Vlaamse erfgoedinstellingen niet vertrouwd is met de belangrijkste opencontentlicentieschema's. Anderzijds geeft 34,5 % van de bevroegde instellingen aan het gebruik van Creative Commonslicenties voor het ontsluiten van erfgoedmaterialen via het internet al in overweging te hebben genomen.

Op een totaal van negenentwintig bevroegde instellingen, blijken tien erfgoedorganisaties van de Creative Commonslicenties gebruik te maken. Vooral de CC-BY-NC-ND-licentie lijkt erg in trek. Volgens deze licentie mag een werk niet gewijzigd maar wel verspreid worden en dat enkel op voorwaarde dat de originele auteur wordt vermeld en het werk geen commercieel doel dient. Deze licenties worden pas recent

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDVELD

80

Figuur 4. Gebruik van opencontentlicenties

gebruikt, slechts twee instellingen passen Creative Commons al langer dan twee jaar toe. Een neergeschreven richtlijn voor het gebruik van deze licenties komt evenwel nergens voor. Uit Figuur 4 blijkt verder dat negentien instellingen, goed voor 65 % van onze steekproef, geen gebruik maakt van opencontentlicenties.

Het is een misvatting dat Creative Commons auteursrechtelijke bescherming uitsluit. Integendeel zelfs, opencontentlicenties ondersteunen en beschermen de maker van een creatief werk, maar laten eveneens ruimte voor verdere innovatie van een werk. Open content, waarvoor geldt dat de auteurs expliciet afzien van de uitoefening van bepaalde auteursrechten, mag evenwel niet worden verward met werken in het publieke domein, waarop het auteursrecht niet langer van toepassing is omdat de verjaringstermijn is verlopen bijvoorbeeld. In dit kader stellen zeven erfgoedorganisaties via het internet materialen in het publieke domein beschikbaar. Voorwaarde is wel dat deze erfgoedmaterialen door derden enkel voor niet-commerciële doeleinden vrij kunnen worden aangewend of verspreid.

Met de ontwikkeling van een digitaal publicatiearchief was het VIOE, Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed, de eerste erfgoedinstelling in Vlaanderen die wetenschappelijke publicaties integraal, gratis en vrij beschikbaar maakte. Om de vrije toegang en beschikbaarheid van de publicaties te optimaliseren, werd het OAR, het Open Access (digital) Repository, opgestart. Elke publicatie kan in pdf gedownload worden, bijkomende (meta)data kunnen eveneens geraadpleegd worden. Dit archief is te consulteren via <http://oar.vioe.be> (zie Figuur 5).

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDVELD

The screenshot shows the homepage of OAR (Open Archief van VIOE-publicaties). At the top, there is a logo and navigation links: Home | Blader | Nieuwsarchief | Help | Info | het VIOE | hoog contrast. The main content is divided into three sections:

- Over het archief:** A text block explaining that OAR is an initiative of the Flemish Institute for Cultural Heritage (Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed) and serves as an Open Access (digital) Repository. It mentions that research results are made available in both printed and digital forms.
- Nieuws:** A section titled 'Laatste Nieuws' with three news items:
 - 20-06-2008: [Belica 3 beschikbaar](#)
 - 08-05-2008: [Archeologie in Vlaanderen IV](#)
 - 24-12-2007: [Archeologie in Vlaanderen III](#)Below this is a section for 'Laatst toegevoegde publicaties' with three items:
 - 25-11-2008: [Een lijn door het landschap. Archeologie en het VTN-project 1997-1998. Deel I](#)
 - 25-11-2008: [Een lijn door het landschap. Archeologie en het VTN-project 1997-1998. Deel II](#)
 - 17-06-2008: [Een middeleeuws huis in Oudenaarde \(prov. Oost-Vlaanderen\): historisch en bouwhistorisch onderzoek in Hoostraat 7](#)
- Zoek:** A search section with a form titled 'zoek een publicatie'. It includes input fields for 'Auteurs', 'Titel', and 'Jaar', a dropdown menu for 'Alle reeksen', and a 'Zoek' button.

At the bottom of the page, there is a footer with the text: © VIOE 2007 | juridische disclaimer | toegankelijkheid | Onroerend Erfgoed | Vlaamse Overheid.

81

Figuur 5. OAR, <http://oar.vioe.be>

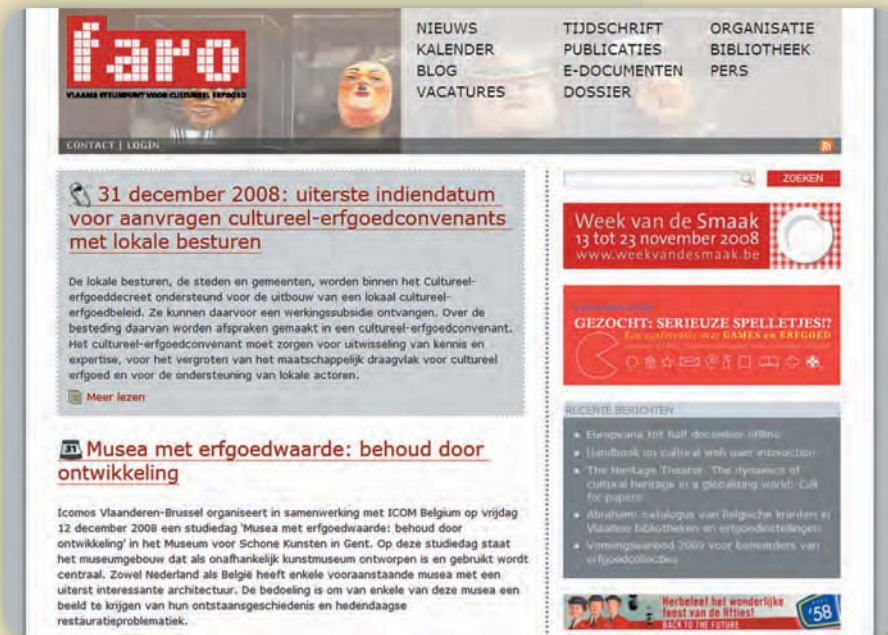
Houding tegenover Creative Commons

Tot slot werd de respondenten een batterij van tien stellingen voorgelegd die peilden naar de houding van deze organisaties ten overstaan van het gebruik van Creative Commons. Het zou ons te ver leiden om de resultaten al te uitvoerig te bespreken binnen de context van deze publicatie. Bovendien is de steekproefselectie niet omvangrijk genoeg om de onderzoeksresultaten statistisch te benaderen en te veralgemenen. Toch geven de inzichten een eerste indicatie van de houding van de erfgoedsector ten aanzien van opencontentlicenties.

In het algemeen hebben de bevroegde erfgoedinstanties een behoorlijk positieve perceptie over het gebruik van Creative Commons, hoewel de instellingen die de licenties al toepassen, een sterker geloof hebben in de toekomst van Creative Commons en er ook de concrete meerwaarde van inzien. Instellingen die Creative Commons nog niet toepassen, zijn er van overtuigd dat het niet bezitten van auteurs- en exploitatierechten over het beheerde erfgoedmateriaal een stevige drempel voor het wijde gebruik van deze licenties vormt. Toch gaan deze organisaties ervan uit dat ze de toepassing van Creative Commons sterk zullen overwegen als het gebruik een gangbare praktijk wordt binnen de sector. Dat blijkt eveneens uit hun algemene interesse om de licenties in te zetten. Algemeen gezien hecht de erfgoedsector groot

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDELD

82

Figuur 6. De website van FARO. De teksten op de website van FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, alsook diverse blogs van deze website vallen onder een Creative Commonslicentie (BY-NC-SA). Foto's, afbeeldingen, videofragmenten en downloadbare publicaties vallen in principe niet onder deze licenties. Het is niettemin toegestaan linken te leggen naar het beeldmateriaal en de blogs op deze website.

belang aan (legale) instrumenten om de niet-commerciële verspreiding van erfgoedmaterialen en -collecties gemakkelijker te maken. Het spreekt voor zich dat Creative Commons maar één van de vele licenties vormt om dit doel te verwezenlijken.

Conclusies

Hoewel afbeeldingen en tekst in sterke mate ter beschikking worden gesteld aan gebruikers, stellen we vast dat audiovisuele collectiematerialen moeilijker hun weg vinden naar het internet. Mede door het feit dat slechts een kleine fractie van de erfgoedinstellingen over een juridisch verantwoordelijke beschikt, worden weinig inspanningen geleverd om deze lacune weg te werken. Nochtans is het delen en publiek verspreiden van erfgoedmaterialen via het internet sterk afhankelijk van de kennis over de auteursrechten op de collectie en de exploitatievoorwaarden die eraan gekoppeld zijn. Mede door het gegeven dat het huidige auteursrechtelijke stelsel weinig uitwegen biedt voor het massaal online verspreiden van erfgoedmaterialen, wordt vaak teruggegrepen naar opencontentlicenties zoals Creative Commons om de ontsluiting van erfgoedcollecties te stimuleren en gebruikers op een meer actieve manier bij de collectie te betrekken.

OPENCONTENTLICENTIES IN HET VLAAMSE ERFGOEDVELD

Naar analogie met de situatie in Nederland en het Verenigd Koninkrijk stellen we ook bij erfgoedorganisaties in Vlaanderen een versnelling vast inzake het gebruik van opencontentlicenties. Tijdens de jongste drie maanden voerden liefst zeven erfgoedinstellingen de Creative Commonslicenties in. Enerzijds genieten de diverse opencontentlicenties relatieve – maar niettemin nog steeds beperkte – bekendheid binnen het erfgoedveld, anderzijds blijkt er ook een substantiële bereidheid om deze licenties te gebruiken. Vooral de CC-BY-NC-ND-licentie wint aan aanhang bij erfgoedinstellingen, zeker voor wat betreft het plaatsen van teksten en afbeeldingen via blogs en wiki's die binnen de schoot van de instelling worden opgezet. Al bij al is er onder de huidige gebruikers een sterke tevredenheid over de licenties. Het grootste deel van de bevroegde instellingen juicht deze licenties toe en schat zelfs dat het gebruik van Creative Commons binnen vijf jaar een algemeen gedeelde praktijk zal vormen binnen de sector. Hoewel deze licenties enkele pijnpunten bevatten, zijn wij van mening dat opencontentlicenties, en Creative Commons in het bijzonder, een gevat antwoord bieden op de uitdagingen die het auteursrecht aan de erfgoedsector stelt. Afspraak binnen vijf jaar?

Tom Evens is verbonden aan de onderzoeksgroep Media & ICT (MICT) van de Universiteit Gent. Hij studeerde af als master in de de Communicatiewetenschappen en Bedrijfseconomie. Tom werkt als onderzoeker voor verschillende projecten, waaronder het IBBT-project PokuMOn. Zijn onderzoeksinteresses situeren zich rond media-economische aspecten van de distributie van diverse vormen van content.

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel (<http://www.faronet.be>), geeft het bijgaande onderdeel van het werk *Erfgoed 2.0, Nieuwe perspectieven voor digitaal erfgoed* vrij voor verspreiding onder een Creative Commons Naamsvermelding-Geen Afgeleide werken 2.0 België Licentie. (1 januari 2010)

De Creative Commons Naamsvermelding-Geen Afgeleide werken 2.0 België Licentie is van toepassing op dit werk. Ga naar <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.0/be/> of stuur een brief naar Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, VS om deze licentie te bekijken.

De gebruiker mag het werk kopiëren, verspreiden en doorgeven, onder de volgende voorwaarden:

- **Naamsvermelding:** de gebruiker dient bij het werk de door de maker of de licentiegever aangegeven naam te vermelden (maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat zij daarmee instemmen met uw werk of uw gebruik van het werk).
- **Geen afgeleide werken:** de gebruiker mag het werk niet bewerken.

Bij hergebruik of verspreiding dient de gebruiker de licentievoorwaarden van dit werk kenbaar te maken aan derden.

De gebruiker mag afstand doen van een of meerdere van deze voorwaarden met voorafgaande toestemming van de rechthebbende.

Niets in deze licentie strekt ertoe afbreuk te doen aan de morele rechten van de auteur, of deze te beperken.

Het voorgaande laat de wettelijke beperkingen op de intellectuele eigendomsrechten onverlet.

De tekst van de volledige licentie is beschikbaar op de website van Creative Commons:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.0/be/legalcode.nl>